

Informacja prasowa nr 03/2022/GDPM
Data sporządzenia: 20.05.2022
Do publikacji wyłącznie do dnia: 31.07.2022

Odszkodowania wojenne dla obywateli Ukrainy za zniszczone mienie oraz śmierć osoby bliskiej

Od 3 miesięcy Polska i reszta świata obserwują dramatyczne wydarzenia mające miejsce na terytorium Ukrainy. W wyniku działań wojennych zginęły i zostały ranne dziesiątki tysięcy osób, a liczba migrantów wojennych zmuszonych do ucieczki z kraju liczona jest w milionach. Konieczność masowej ewakuacji ze zniszczonych miast dotknęła w szczególności ludność cywilną.

Śledząc doniesienia o kolejnych ofiarach, zniszczeniach i innych skutkach konfliktu mającego miejsce za wschodnią granicą Polski, zadajemy sobie pytanie: kto za to wszystko odpowie? Mimo wciąż trwających działań wojennych, pojawiają się już pierwsze ofiary wojny chcące dochodzić swych praw. Wydaje się być oczywistym, że to Federacja Rosyjska, będąca agresorem, powinna ponieść wszelką odpowiedzialność za skutki konfliktu. W praktyce może okazać się to nie do końca takie proste.

Pozwy o zadośćuczynienie i odszkodowanie za straty poniesione wskutek wojny

W ostatnich dniach do Sądu Okręgowego we Wrocławiu trafił pierwszy w Polsce pozew, skierowany w imieniu obywaterek Ukrainy przeciwko Federacji Rosyjskiej. Sprawa jest aktualnie na bardzo wczesnym etapie, więc na jej rezultaty przyjdzie nam jeszcze poczekać. Daje to jednak nadzieję innym osobom poszkodowanym wskutek działań wojennych, które również domagają się sprawiedliwości.

Powyższa sytuacja nasuwa na myśl oczywiste skojarzenia z pozwami przeciwko Niemcom za skutki II wojny światowej, wytaczanymi między innymi we Włoszech. Powództwa stanowiły pokłosie wyroku tamtejszego Trybunału Konstytucyjnego, który stwierdził, że osoby poszkodowane przez działania III Rzeszy mogą bez przeszkód ubiegać się o odszkodowania od Niemiec.

Dochodzenie odszkodowań nie będzie takie proste

Tego typu postępowania budzą jednak szereg wątpliwości: zgodnie z zasadą immunitetu jurysdykcyjnego państwa, występująca w prawie międzynarodowym, żadne państwo ani jego organy – jako podmioty suwerenne – nie mogą podlegać sądowi drugiego państwa. Stanowi to poważną przeszkodę uniemożliwiającą sądom orzekanie w przedmiocie odpowiedzialności innych państw, w związku z czym dochodzenie odszkodowań od Federacji Rosyjskiej może być utrudnione. Katastrofalne skutki obecnego konfliktu każą jednak się zastanowić: czy ochrona życia ludzkiego i obrona praw człowieka – tak brutalnie łamanych tuż za naszą granicą – nie powinny stanowić priorytetu i być nadrzędną wartością, chronioną bez względu na granice państw?

300 miliardów dolarów w złocie i dewizach zamrożone przez zachód

Według szacunków specjalistów, prawie połowa państwowej rezerwy zgromadzonej przed wojną przez Rosję została ulokowana poza granicami tego państwa, w złocie i walutach obcych. Już teraz rządy państw europejskich zastanawiają się, jak – zgodnie z prawem – przekazać te 300 miliardów dolarów poszkodowanej Ukrainie. Czas pokaże...

Mateusz Pytka, prawnik z GDPM

Grupa Doradcza Prawno-Medyczna
80-136 Gdańsk, ul. Kartuska 142
Infolinia dla poszkodowanych: 801 120 020
Tel.: +48 58 303 46 38
Faks: +48 58 320 75 49

Kontakt: Aleksandra Zasada – specjalista ds. marketingu i PR
e-mail: smpr@gdpm.pl
tel.: +48 58 303 46 38
smpr@gdpm.pl
www.gdpm.pl